

Бананът като изкуство

Новини | Култура | на 25.11.2024 03:00

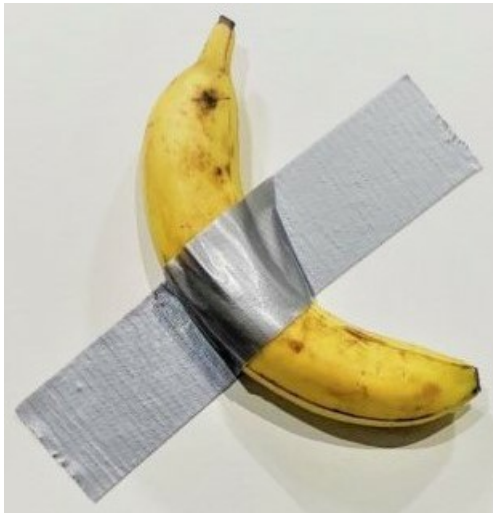
Защо говорим за това?

По новините съобщиха: „Комедиантът“ на Маурицио Кателан бе продаден за 6 милиона долара. Произведението представлява истински банан, залепен с тиксо на стената.

„Сега ще стана богата!“, казва дъщеря ми при тази новина и отива до кухнята за двата останали банана. Правим груба сметка как ще похарчим 12-те милиона... а после изяждаме бананите – защото, разбира се, ние не можем да ги продадем за толкова.

„Сега ще станем богати“, са казвали безчет родители, след като са видели творби на художника Сай Туомбли. „Двегодишният ми син рисува точно така!“

Само че не стават – въпреки че творбите на детето им наистина изглеждат не по-малко сложни и драматични. Защо?

Някога в изкуството се ценяло техническото съвършенство. Колкото повече нарисувано е „като живо“, толкова е по-хубаво. И до днес много хора смятат, че най-хубав е портретът, който най-много „си прилича“.

Да, но... значи ли това, че най-добрият художник е фотоапаратът?

Художниците обаче винаги са се опитвали да нарисуват неща, които не сме виждали с очите си на живо. Митични създания като крилатия кон Пегас или триглавото куче Цербер. Неща, които виждаме, но са трудно уловими, като трепкащите по водата светлинки. Или пък неща като чувствата и идеите. Тук трудността не е просто техническа – дори да си много сръчен с четката, първо трябва да ИЗМИСЛИШ как ще изглежда тревогата. Или примерно свободата. Да измислиш символ.

Това не е съвременна измислица. В средновековното изкуство също има много символи, много скрити идеи, които тогавашните хора умеели да разчетат. „Агне“ например значело „Исус“, „козел“ било препратка към дявола. Числото 3 – към Светата Троица, и т.н. Това обаче бил код, който всички хора знаели.

В съвременното изкуство „да разчетеш кода“ е нещо като игра с публиката. Нека видим какво можем да „разчетем“ в залепения на стената банан. Хм, важно е да знаем и как се казва тази творба – „Комедиантът“. Заглавието е част от нея.

О, да! В много комедийни филми има герой, който се подхлъзва на банан и пада. Бананите като цяло са чудесен материал за смешки – я вижте банановата песен на [МИНЬОНИТЕ!](#)

Да лепнеш нещо на стената в галерия, също е смешка, закачка – сякаш задаваш въпроса „това изкуство ли е, или не?“. Такива провокации се срещат и друг път в съвременното изкуство. А художникът Маурицио Кателан особено много ги обича. Веднъж залепил с тиксо за стената на галерията... своя галерист, Масимо де Карло. Това била творбата „Съвършен ден“.

0:48 / 0:50

Превъртете за подробности

Друг път изглеждало, че собствената му глава наднича от дупка в пода и зяпа картините от там. Тоест „Комедиантът“ е част от начина на Маурицио Кателан да се шегува с прочутите галерии и техните посетители.

Добре, а защо все пак този банан струва 6 милиона долара, а бананът в супермаркета – не? По същата причина, поради която всеки оригинал е по-ценен от отливката. Причината, поради която фалшивите картини – като фалшивите банкноти – нямат стойност дори да изглеждат съвсем същите. Просто не са подплатени с оригинална идея.

Разбира се, реакциите към тази творба са най-различни. Тя на свой ред поражда много шеги и реплики – например когато един грузински художник ИЗЯЖДА банана по време на изложба. Той твърди, че това е част от НЕГОВАТА творба "Гладният художник". Различни марки използват образа на залепения за стена банан в своите реклами. Казано на езика на социалните медии, бананът става "вайръл".

А може би авторът просто е искал да „подхлъзне“ снобите в артистичния свят? Как мислиш?

Въпросника към тази статия можеш да решиш онлайн на:
[/book/5196-bananat-kato-izkustvo](#)

Сканирай този QR-код и влез директно във въпросника ->

©"Вижте" е издание на Фондация Гутенберг 3.0. Всички права са запазени

